

Kübarlıq və yüksək mədəniyyət nümunəsi...

Hər zaman xoş xatirələr şirin olur. Xatırlayanda insanın əhvalı dəyişir, bəzən köks ötürürsən, bəzən də dodaqların qaçır və çöhrəyə təbəssüm qonur. Onun da xoşbəxt anları çox olub və bu anları xatırlayanda gülür, gözləri parıldayır...

Sənətdə ilk böyük mükafatını 1977-ci ildə ifaçıların 5-ci Cənubi Qafqaz müsabiqəsində qazanmışdı. Musiqi mədəniyyətimizdə, akademik vokalın təbliğ və populyarlaşmasında, onun əvəzsiz rolu olub. Xuraman Qasımovaya bu gün istər yüksək peşəkarlıq və istedadla malik opera ifaçısı, istərsə də Azərbaycan xanımının incəliklərini bütünlükdə həyat tərzinə çevirən mükəmməl bir nümunə kimi yetişən ifaçı nəslə üçün əsl məktəbdir.

Ən gözəl alət insanın səsidir...

Özü ilə bağlı xatirələrini bölüşərək ailəsində biliyə tərbiyəyə, mədəniyyətə çox böyük önəm verildiyini deyir: “Böyük qardaşım, bacım və mən, yəni üçümüz də musiqi ilə məşğul olurduq, müxtəlif dərnəklərə gedirdik. Qardaşımız bizdən daha istedadlı idi, lakin o, sonralar elm yolunu seçdi. Fiziologiya ilə məşğul olmağa başladı, Moskvaya köçdü. Bacım isə rəsmilə məşğul olur, şeir yazırdı. 16 yaşına qədər skripka çalırdı. Gözəl səsi var idi. Allah ona bunu böyük töhfə kimi vermişdi. Skripka da gözəl alətdir, amma ən gözəl alət insanın səsidir. O da oxumağı seçdi. Mən gah xor, gah rəqs, gah baletdə özümü sınaırdım. Uğurlu bir gənc idim. Məqsədim var idi, başqalarından seçilməliydim. İndi hamı oxumağı istəyir. Amma çox adam düşünür ki, bunu

bacarırsınız ya yox? Mən bacarmasaydım, bu sənətin dalınca getməzdim...”

Validənlərim şərt qoydu ki...

10-dan yuxarı filmə çəkilib. Ən çox xoşladığı rolu isə “Liftçi qız” filmindəki roludur. Xalq artisti bu filmə çəkilən zaman yaşının az olduğunu deyirdi: “O vaxtı filmlər üçün yeni simalar lazım idi. Mən də məktəbdə oxuyurdum. “Liftçi qız” filmi üçün mənə məktəbdən seçdilər. Arıq, uzun boylu gənc qız axtarırdılar. Mən 6-cı sinifdə oxuyurdum, amma qəhrəmanım 17 yaşında olan gənc bir qız idi. Təsəvvür etmirdim ki, bu rol üçün mənə təsdiqləyəcəklər. Foto və video

sınaqlardan sonra mənə rejissor Həsən Seyidbəyli seçdi. Artıq 2-ci filmə dəvət gələndə validənlərim şərt qoydu ki, dərslərinə mane olacaqsız, çəkilmə! Təkcə dərs yox, obrazın mürek-

kəbliyi də mənə yorurdu. Söhbət “Mən ki, gözəl deyildim” filmindən gəlir. Bu filmə də mənə qəhrəmanım yaşca məndən böyük idi. Çətin idi, biz Bakıdan ayrılmaq məcburiyyətində qalırdıq. Film Gəncədə çəkilirdi, əksər səhnələr orda idi. 3-4 ay Gəncədə olduq. Gəncəyə çəkilişə anamla gəlmişdim, hətta anam dərslərimdən geri qalmamaq üçün mənə Gəncədə məktəbə də yazdırmışdı...”

Səhnədən uzaqlaşsa da, sənətdən hələ də uzaqlaşmayıb. Uzun illərdir ki, Bakı Musiqi Akademiyasında pedaqoq kimi çalışır. Yetişdirdiyi tələbələrin səsi dünyanın böyük səhnələrində gəlir. Onlar solo konsertlər və

riri və ölkəmizi xarici ölkələrdə layiqincə təmsil edirlər...

Opera və Balet Teatrı ikinci evim idi...

X.Qasımovaya onu Opera və Balet

Xuraman Qasımovanın doğum günüdür

Teatrından təqaüdə vaxtsız çıxardıqlarını söyləyir: “Bir adam soruşmadı ki, görəsən, nə baş verib ki, bu adamı təqaüdə çıxarmısınız? Niyə o cür çətin əsərləri ifa edən sənətçi Opera və Balet Teatrının səhnəsində görünməməlidir?! Niyə səhnəni atıb pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olur? Sənətkarın səsi itənə qədər səhnədə olmalı, ifa etməlidir. Mən səhnədən uzaqlaşanda cavab qız idim. Filmlərdə də çəkilmişəm. Kiminsə məndən xoşu gəlmirsə, mən teatrı tərk etməli idim?! Siz mənə sevmirsinizsə, mənə evimə gəlməyin, mən də sizin evinizə gəlmərəm! Opera və Balet Teatrı mənə ikinci evim sayılırdı, mən oradan öz xoşumla heç vaxt üz döndərib getməzdim!...”

Əlbəttə, Xuraman xanımın Opera və Balet teatrından uzaqlaşmasını mədəniyyətimizə bir zərbə kimi də dəyərləndirmək olar. Yüksək mədəniyyət, kübarlıq onun varlığına hakim olan keyfiyyətlərdir. Xanımlara xas olan davranışı onu daha da ecazkar göstərir. O qədər gözəl xüsusiyyətlərə malikdir ki, bəlkə də özü hiss etmədən Azərbaycan mədəniyyətinin

də bir dəyərə çevrilib.

“Şöhrət”, “Şərəf” və “İstiqlal” ordenli xalq artisti Xuraman Qasımovaya bir dəyərdir. Çünki adı Azərbaycan musiqi tarixinə qızıl hərflərlə ya-

zılıb. Bu gün xalq artistinin doğum günüdür. İllər ötəcək, zaman dəyişəcək, amma Xuraman xanımın adı səhnədə həmişə yaşayacaq...

Yeganə BAYRAMOVA